

Pokažite svojo miroljubnost na naših mejah

Svetovna politična kriza, katere najznačilnejši izraz je hladna vojna med Vzhodom in Zahodom, je v zadnjem času dobila posebno zanimivo — pa tudi sumljivo — obliko: tekma v oboroževanju je stopila nekam v ozadje, namesto nje pa se je pojavila prava tekma v miroljubnosti. Če bi ne šlo za resne stvari, ki zadevajo vse človeštvo, bi se bistromnez glede tega prizadevanja lahko privoščili hudomušen obrat znane reka: »Si vis bellum, para pacem!»

Ne glede na vlogo, ki so jo imeli in ki jo še vedno imajo v hladni vojni kapitalistični monopoli, vloga, ki je naprednim krogom po vsem svetu dobro znana, je vredno opozoriti, da je celo zgrizeno vojnoujstvska propaganda v zadnjem času opustila grožnje z vojno in začela besediti o miru. Vzrok za ta milejši tečaj je treba nedvomno iskati v dejstvu, da se je začela borba za obvladanje svetovnega javnega mnenja, borba med obema glavnima blokoma, kako na spreten način prevzeti odgovornost za morebitni medsebojni vojni spopad na drugega...

To velja v celoti tudi za stockholmski poziv, katerega podpisovanje so navdahnili kremejski veljaki. Značilno je namreč, da bijejo v Moskvi plat zvonov z vsemi zvonomi in v velikim hrupu razglasajo, da grozi neposredna nevarnost vojne in da zaradi tega vstavi mir na nitje. V Parizu in še kje drugod na Zahodu se bodo nedvomno našli ljudje, ki vidijo v napadalnosti ameriškega imperializma zanje najbolj otipljivo nevarnost, spritno katere je svetjska ideološka ofenzivnost na videt očitno nedolžna.

Ni dvoma, da so množice vsega sveta bolj kot kdaj koli prej pripravljene narediti vse, da bi se zavaroval mir, kajti izkušnje, razočaranja in težke posledice, ki jih ima človeštvo od dveh zadnjih svetovnih vojn, so vsakemu miroljubnemu človeku glasen opomin in svarilo. Naravno je, da bi miroljubni ljudje, kjer koli že prebivajo, podpisali sleherni poziv za mir — ne samo poziv, naj se postavi izven zakona atomsko orožje in se označi vsaka vlada, ki bi ga prva uporabila, za vojnega zločinca, — samo če bi bili prepričani, da tak poziv dejansko lahko obvaruje človeštvo pred novimi katastrofami.

Toda miroljubni ljudje niso popolnoma prepričani, da besedičenje, ki spremlja bučno gonjo za zbiranje podpisov pod stockholmskim pozivom, pomeni sredstvo, s katerim naj se reši sedanja svetovna kriza. Ljudje namreč niso uverjeni, da je mir odvisen od tega, koliko bodo oni — pa tudi države — brez pridržka izpolnjevali ukaze, ki prihajajo iz Moskve, pa čeprav tamonjšji veljaki vsako drugačno misljenje, ki ne se sklada z besedami in nameni informirirske propagande, tomlačijo za vojno hujskestvo.

Ta dvom v pravilnost sovjetske zunanje politike je prisel najbolj do izraza tedaj, ko je vodstvo Sovjetske zveze poskušalo nastaviti nož na grlo socialistične Jugoslavije, četudi so se mnoga prejšnja dejstva govorila o tem, da so v sovjetski zunanji politiki prišla od izraza nekatera nedemokratska in napadna načela. Mar sovjetska pogodba s Hitlerjem o uničenju in razdelitvi Poljske, sporazum s Churchillom o razdelitvi interesnih sfer na Balkanu, moskovski ukaz o likvidaciji komunistične partije ZDA v smislu političnega vetra, ki je vel na teheranski konferenci »Velikih treh«, ali pa kapitulantski sporazum s Čankajevskim na škodo narodnoosvobodilnega gibanja kitajskega ljudstva, likvidacija osvobodilnega gibanja v Grčiji itd., niso vsebovali vseh potez protivojnopolitične politike o razdeljevanju vplivnih Nadaljevanje na 2. strani

V Prekmurju in drugod pojo mlatinice

Železnica Sarajevo-Kardeljevo bo prva velika elektrificirana proga v naši državi

Dolina Neretve od Konjice do morja je letos eno samo veliko gradbišče. Ne mislimo pri tem samo na gradbišča naše največje hidrocentrale Jablanica-Rama, ki se raztezajo več deset kilometrov v dolžino, s središčem v Jablanici, kjer gradijo temelje 70 m visoke dolinske pregrade. V neposredni bližini gradijo železniško gradbeno podjetje številka I. iz Sarajeva prve velike objekta bodoče normalnotrinske železniške proge Sarajevo-Kardeljevo, s katero bo podaljšana mladinska proga Samsar-Sarajevo do morja. V Kardeljevem (prej Ploče) gradijo novo veliko pomorsko luko za največje ladje in novo luško mesto. V Čapljinah severno od Metkovića se je nedavno začela gradnja bombazne prednice, ki bo s 40.000 vretenj največja v naši državi in bo predelovala predvsem hercegovaški bombaž. Tudi v mostarskem promogovniku so velika investicijska dela za razširitev rudnika, v bližini Mostarja pa bodo v kratkem začeli graditi drugo veliko tovarno aluminija, ki bo predelovala prvotnosti hercegovaški boksit. Razen tega izvršujejo melioracijska dela za izsušitev zamočvirjenega področja ob izlivu Neretve, kjer shtajno uspevajo razne subtropske rastline, zlasti bombaž. Tako se naglo spreminja lice nekdanjega slonastega Hercegovine, ki ima stajane perspektive za razvoj gospodarstva.

Pogoj za ves nadaljnji ekonomski razvoj Hercegovine pa je zgraditev normalnotrinske železnice od Sarajeva do morja. Ta železnica ne bo služila samo Bosni in Hercegovini, marveč bo hkrati ena izmed največjih prometnih žil naše države, saj bo omogočila tudi Srbiji, Vojvodini in Slavoniji najkrajšo zvezo z morjem.

Na trasi nove proge, ki bo zamenjala staro ozkotirno, so se začela gradbeno dela že lani v jeseni, in sicer na najtežjem odseku od Konjice do Jablanice. Tu so začeli graditi skoraj 2 km dolg predor skozi granitni masiv Prenja. Z gradnjo tega predora se bistveno skrajša trasa nove proge. Sedanja ozkotirna železnica poteka od Konjice ob severnem bregu Neretve do Rame in prehaja šele južno od Jablanice čez Neretvo na levi breg. Razen tega predora pa je treba na vsej

trasi proge zgraditi še okrog 30 manjših, pa tudi večjih predorov ter vrsto velikih mostov in viaduktov. Predor pri Jablanici je vsekakor največji in najtežji gradbeni objekt nove železnice. Samo v tem predoru dela 13 mimerških brigad, med katerimi sta najboljši brigadi Mile Sertić in Selbe Kraša, ki visoko presegata norme. Z obeh strani so doslej prebili skoraj polovico predora, ki bo dolg 1950 m in je še za pol kilometra daljši od predora Vranduk na mladinski progi. Hkrati s prebijanjem predora izvršujejo brigade betonierjev tudi že betonska dela v predoru. Pri teh delih pa pomagajo betonierjem tudi 3 ženske brigade, ki pripravljajo gramoz in skrbje za dovoz betonske mešanice. Te ženske brigade so se prav dobro obnesle, saj vse presegajo dnevno normo. Betonerske brigade pa izpolnjujejo svoje delovne naloge povprečno s 140 odstotki. Graditelji jablaniškega predora so se zavezali, da bodo vsa dela v predoru dovršili do 29. novembra, če bodo le dobili potrebno mehanizacijo.

Tik pri vzhodu v predor na konjiški strani so nedavno začeli graditi 20 m dolg most, zraven pa prebija skupina mimeršerjev iz Banja Luke drug predor ki bo dolg 80 m. Tudi v nadaljevanju trase proti Konjicu so se že začela obsežna dela, zlasti za gradnjo velikega viadukta čez področje, ki ga bo poplavila umetno jezero hidrocentrale v Jablanici. To jezero bo segalo od Jablanice vse do Konjice, to je 35 km daleč. Pri Konjicu je treba zgraditi še 2 predora, ki bo vsak dolg po 500 m. Tu so pripravili že material in zgradili barake za delavce, ki se bodo v kratkem lotili gradnje teh dveh predorov. V Ribičih pri Konjicu pa pripravljajo gradnjo drugega velikega predora, ki bo dolg 1250 m. Razen tega je treba na tem najtežjem odseku proge zgraditi še vrsto manjših mostov in usekov.

Železnica Sarajevo-Kardeljevo bo prva velika elektrificirana proga v naši državi. Električni pogon na tej progi narekuje gorski značaj železnice, hkrati pa okolnost, da bodo iz velike hidrocentrale Jablanica-Rama imeli na razpolago velikanske količine električne energije. Vse predore že gradijo s takim profilom, ki je potreben za elektrificirano železnico, se pravi v taki

REORGANIZACIJA ZVEZE SINDIKATOV

XII. plenum Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je včeraj zasedal v Beogradu, je razpravljal o situaciji, ki je nastala v sindikatih v zvezi z reorganizacijo v državni upravi in gospodarstvu, ter o načinu, kako bi tudi sindikalne organizacije doprinesle čim večji delež k poglobitvi socialistične demokracije ter k še večji zaostritvi boja proti birokratizmu. Načrt za reorganizacijo organizacijske strukture, kakor tudi vsebine in oblik dela sindikalnih organizacij, kar vse je postalo v zvezi s sedanjo stopnjo našega razvoja nujno, je podal tov. Nikola Milanović,

član sekretariata Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije. Po tem načrtu naj bi se Centralni odbor Zveze sindikatov Jugoslavije kot najvišji stalni organ sindikalnega gibanja v državi v bodoče ukvarjal v glavnem le z načelnimi vprašanji sindikalne politike, izdajal direktive in načelne sklepe splošne narave, pomagal drugim sindikalnim organom pri izvajanju teh sklepov ter prenašal izkušnje posameznih organizacij na vse ostale organizacije. Na ta način se bo rešil cele vrste drobnih nalog, ki jih bodo odsele reševali ustrezajoči nižji organi. Tudi notranja organizacija Centralnega odbora naj bi se v bodoče prilagodila temu novemu načinu dela.

delu so pokazale, da je treba okrepiti republiške odbore zvez, ki naj bodo v bodoče popolnoma samostojni. V bodoče naj bi bila njihova glavna naloga ta, da organizirajo izpolnjevanje vsakodnevnih nalog in vodstvo dela sindikalnih organizacij na terenu. Ker bodo v neposrednem stiku z organizacijami po podjetjih, bodo krepili sodelovanje z delavskimi svetovi oz. z upravnimi odbori višjih gospodarskih združenj. Da bi lahko uspešno vršili svoje naloge, naj se republiški odbori zvez okrepijo z novimi kadri in naj izvedejo svojo notranjo organizacijo tako, da ja bodo prilagodili danim razmeram, sestavi in številu svojih organizacij.

Glavni odbori po republikah bi se nadalje ostali organi za splošno sindikalno vodstvo v republikah. Njihova naloga bi bila, da skrbijo zlasti za koordinacijo dela sindikalnih organov in organizacij pri reševanju vprašanj, ki so skupna vsem organizacijam, ter da pospešujejo in razvijajo vzgojno in prosvetno delo v sindikalnih organizacijah. Največji del njihovih dosedanjih nalog bodo v prihodnje opravljali republiški odbori posameznih zvez, ki bodo imeli v svojih rokah operativno in neposredno vodstvo organizacij. V zvezi s takšno vlogo in načinom vodstva bodo Glavni odbori spremenili svojo notranjo organizacijo. Njihov aparat se bo skrčil na najmanjši obseg s tem, da se bo zmanjšalo število upravnega osebja in da bodo odbržali samo najpotrebnejše oddelke, t. j. organizacijsko-instruktorske in agitacijsko-propagandne. Prav s tem, da se bo v marsičem spremenil način dela glavnih odborov in njihove vodstva nad sindikalnimi organi, se bo okrepila delavnost sindikalnih organov po vertikalni, t. j. strokovni liniji. Reorganizirani naj bi bili tudi sindikalni sveti, ki naj prav tako kot glavni odbor obdržijo samo splošno vodstvo sindikalnih organizacij. Sindikalni sveti po okrajih in krajih si bodo prizadevali utrditi krajevne odbore in podružnice ter bodo vodili splošno kontrolo nad njihovim delom. Dosedanje operativno vodstvo, ki so ga imeli v svojih rokah ti sveti naj bi bilo preneseno na okrajna in krajevna vodstva sindikalnih zvez. Na ta način se bo mnogo zmanjšalo število profesionalnih sindikalnih delavcev. Poleg tega pa naj bi bil v krajih, kjer sta bila do zdaj krajevni in okrajni sindikalni svet, eden izmed teh svetov razpuščen. V enem okraju naj bo samo eno splošno vodstvo.

Vodstvo sindikalnega dela bo samo takrat uspešno, če se bo krepilo delo krajevnih odborov zvez in se orientiralo na neposredno vodstvo sindikalnih podružnic ter jim nudilo stalno pomoč pri njihovem prizadevanju, da postanejo samostojne pri svojem delu. Zato je v bodoče ena izmed najpomembnejših nalog krajevnih odborov posameznih zvez ta, da v svojem kraju skupno s podružnicami pretrpajo tekoče probleme in najkdo ukrepe za njihovo rešitev. Namesto dosedanjega administrativnega načina vodstva bodo morali krajevni odbori neposredno obiskovati podružnice. S prirejanjem periodičnih posvetovanj z upravnimi odbori podružnic bodo morali postati glavni organizatorji sindikalnega dela. To svojo nalogo bodo lahko rešili s povečanjem števila sindikalnih aktivistov, ki bodo v stalnem stiku s sindikalnimi organizacijami po podjetjih.

Informativno in statistično službo bo treba v bodoče še okrepiti, toda to ne bo smelo biti čisto administrativno opravilo sindikalnih uslužbencev, temveč delo vseh sindikalnih funkcionarjev in članov, ki bodo tako opozarjali na posamezne propuste ter na način, kako jih je treba odstraniti. V skladu z vso to reorganizacijo sindikalnega dela naj bi bil odpravljen tudi dosedanja način proračunskega poslovanja in uveden nov način po sistemu kvot. Odpravljena naj bi bila tudi prodaja znamk na poštah. Po novem načinu proračunskega poslovanja naj bi se finančna sredstva v bodoče razporejala vsako leto na plenumu centralnih uprav, nižji organi pa naj bi sprejemali svoje proračune na letnih zborih. Prav tako je bila predlagana tudi delna sprememba pri plačevanju članarine.

Na koncu svojega referata je tov. Milanović predlagal, naj se v zvezi z reorganizacijo gospodarstva in osamostovitvijo posameznih gospodarskih panog ustanove novi sindikati kot n. pr. sindikat delavcev in uslužbencev metalurgije, ki naj bi zajel delavce in nameščence vseh podjetij in ustanov v metalurgiji. Iz sindikatov krajevne industrije in obrti naj bi se izločili delavci in uslužbenci lokalnih podjetij ter se priključili ustreznim sindikatom.

Plenum je referat tov. Milanovića v celoti osvojil ter so bili sprejeti konkretni sklepi glede likvidacije dosedanjega dvostranskega načina vodstva sindikatov, decentralizacije vodstva sindikalnih organizacij, zmanjšanja števila profesionalnih uslužbencev, spremembe glede na dosedanja način finančnega poslovanja, ustanovitve novega sindikata delavcev in uslužbencev v metalurgiji ter utrditve informativne in statistične službe. Poleg tega so bila rešena še nekatera manj važna organizacijska vprašanja.

Dosedanje izkušnje pri sindikalnem

si državi. Električni pogon na tej progi narekuje gorski značaj železnice, hkrati pa okolnost, da bodo iz velike hidrocentrale Jablanica-Rama imeli na razpolago velikanske količine električne energije. Vse predore že gradijo s takim profilom, ki je potreben za elektrificirano železnico, se pravi v taki

Normalnotrinska ozkotirna železnica

Tretja po vojni zgrajena hidrocentrala v Bosni

Prihodnje dni bo začela redno obratovati nova hidrocentrala na reki Prači pri Mesičih, vzhodno od Sarajeva. Poizkusno obratovanje je potrdilo solidnost izvršenih gradbenih del in strojne naprave.

Hidrocentrala Mesiči je tretja hidrocentrala, ki je bila v Bosni zgrajena po osvoboditvi. Pred dvema letoma je začela obratovati hidrocentrala »Boris Kovačevića« v Bogatićih, južno od Sarajeva, lani pa hidrocentrala Vlasenica na Studenem Jadru. V centrali Vlasenica teče prva vodna turbina, zgrajena v Litostroju, sedaj pa montirajo še drugi agregat s turbino iz Litostroja in generatorjem, ki so ga izdelali v tovarni »Rade Komčar«.

Hidrocentrala Mesiči je srednje velika centrala s 4400 konjskimi močmi in ima približno enako zmogljivost kakor naša hidrocentrala »Savica«. Ker izkorišča srednjeveliki vodni padelec, nima Peltonovih turbin kakor Savica, marveč spiralne Francisove turbine, in sicer prvi dve taki turbini, ki so ju izdelali v Litostroju. Za opremo te centrale Mesiči ima poleg tovarne »Rade Komčar« svoj delež tudi mariborska to-

vama »Franc Leskošek«, ki je izdelala dovodne cevi. Glavno tlačno cev pa so jo zamislili inž. Jaroslava Černija, projektanta hidrocentrale Jablanica, zgradili v železobetonu.

Najboljši rudar iz Senovega je z letalom odpotoval na dopust

Danes zjutraj je s svojo družino odpotoval z ljubljanskega letališča na letovanje v Ohrid 13 kratni udarnik, rudar iz Senova Karel Kozinc. Za izvršitev planskih nalog v rudniku Senovo ima tov. Kozinc veliko zaslug. Njegova 9 članska brigada je najboljša v rudniku. Petletni plan je izvršil še letos v januarju. S svojimi strokovnimi nasveti je razširil gibanje za večjo produktivnost dela. Uprava rudnika mu je zaradi pozhvotvalnega dela dala 30 dni dopusta, sindikalna podružnica pa mu je preskrbela odmor na Ohridske mejezeru. Karel Kozinc je prvi slovenski rudar, ki bo preživel svoj odmor v Makedoniji. Danes je z letalom odpotoval preko Beograda v Skoplje, od koder bo potovanje nadaljeval z avtom.

Za rudarski kramp in lopato je tovariš Kozinc prijel že v svojem 14. letu. Od takrat si služi vsakdanji kruh vedno v rudniku. Zaradi nevdržljivih razmer v stari Jugoslaviji se je pred vojno podal v Nemčijo, kjer je delal v rudniku Hambornu. Po vrnitvi iz tujine si je našel zaposlitev v rudniku Senovo. Tu si je ustvaril tudi dom in družino. Rov šte. 24, kjer dela s svojimi brigado, je bil vedno med prvimi. Iz tega rova je izšla tudi pobuda za uvedbo brigadnega sistema dela.

Nova skupina švedskih in danskih mladincev v Zagrebu

V Zagreb je prispela brigada 17 švedskih in 11 danskih študentov, ki bodo delali pri graditvi študentskega doma v Zagrebu. Po treh tednih dela na gradbišču bodo oddeli švedski in danski mladinci v eno izmed naših letovišč.

Iz te skupine so nekateri študenti že bili v naši državi. Delali so na progi Samsar-Sarajevo.

V Prekmurju mlatijo

Od zgodnjega jutra, ko se komaj zdan, pa vse do trde noči po prekmurjskih vaseh enakomerno odmeva brneje mlatilnic. Mlače v Prekmurju je v polnem teku. Privatni mlatilničarji se merijo za »Ustrojevce«, ti zopet primerje svoje delo z delom združinskih mlatilnic in onih na državnih posestvih. Vsi skupaj pa izkoriščajo sleherni uro lepega vremena, da jih ne bi presenetilo nenadno deževje.

Ob glavnih cestih, tik pred Murško Soboto, se ustavljajo ljudje in gledajo pestro sliko. Nad štirideset fantov in deklet se vrsti ob mlatilnici, da je živo ko na mravljišču. Na mestni ekonomiji mlatijo. Dekleta v živo pisanih rutah hitijo vlagat snope rži, da ostali delavci komaj sproti odnašajo slamo in jo zlagajo v kopo. Letos delo odlično teče, ugotavljajo delavci zadovoljno. Lani ni bilo tako.

»Ustroja« je mestni ekonomiji priskočil na pomoč z odlično pripravljenim strojem, delavcem na ekonomiji pa vsak dan pomagajo tudi delavci iz ostalih mestnih podjetij. Uspeh tako pripravljene dela je tudi vse drugačen, kakor je bil lani. Ze prvi dan so namlatili nad 70 stotov rži! Nekaj ur, ko so mlatili najlepši pridelek rži Losdorf, so delavci komaj sproti odnašali polne vreče žita. Z letošnjim prideikom rži so na mestni ekonomiji kar zadovoljni. Dobro seme, umetna gnojila in skrbna nega posevkov so pripomogli da rži niti letošnja suša ni mogla »do živčevja«. Samo prvotnega pridekla cenijo približno 14 stotov na hektar.

Velik pridelek žita v gorških delovnih združajih

V gorškem okraju so v glavnem že končali žetev, razen v višjih legah. Z uvedbo agrotehničnih ukrepov in z dobro nego posevkov je kmečka delovna združba v Prvačini dosegla izredno visok hektarski donos pri jedmemu hektar tudi pri pšenici. Jedmena je pridelala 36 metrskih stotov na hektar. Visok hektarski donos so dosegle tudi združbe v Vipavi, Rihemberku, Bukovici in Fojani. Vse kaže, da bo letos povprečni pridelek belega žita v okraju znašal okrog 20 metrskih stotov na hektar.

Državnem posestvu v Beltinčih mlatijo najprej pšenico. Sproti jo dovažajo z njiv in naravnost v mlatilnico, da si s tem prihranijo delo pri skladanju žita v kope. Ječmen bodo mlatili na posestvu nazadnje. Pravijo, da ječmen tem lepše vzklije, čim dlje časa je v klasu. In ker je skoraj ves pridelek žita na posestvu namenjen za seme, je odstotek klijta seveda zelo važen. Beltinška pšenica št 277 letos na posestvu ni dala tega, kar so od nje pričakovali. Močni suši ni mogla dovolj klijavati. Zato pa je pridelek »Bankuti« pšenica. Tudi pretekletni rži je zadovoljiv.

Združniki v Tešanovcih in v Domajncih so med prvimi omatili ječmen. Hektarski pridelek je izredno lep, saj so ga v Tešanovcih pridelali na enem hektarju 25, v Domajncih pa celo 27 stotov. Pridelek žita pa je po ocenitvi prekmurjskih kmetov letos najlepší pri združnikih v Puconih.

Skupno z brnenjem mlatilnic pa se čuje po prekmurjskih poljih tudi ropot traktorjev, ki že preoravajo strnišča in jih pripravljajo za jesenske posevke. Traktoristi izrabljajo dež, ki je vsaj nekoliko ovlažil suho zemljo. Oranje s konjskimi in kravjimi vprekami pa je v izsušeni zemlji skoraj nemogoče. Kmetje se dan za dnem s strahom in upanjem ozirajo po oblaku na nebu in čakajo odredilnega dežja, ki bi namočil in poživil izsušena polja.

Zeniški rudarji bodo vpisali visoke vsote ljudskega posojila

V šestmesnem tekmovanju med rudarskimi kolektivi Bosne in Hercegovine so zmagali zeniški rudarji, ki so izpolnili polletni plan šest dni pred rokom in si priborili prehodno zastavo republiškega odbora Sindikata rudarjev Bosne in Hercegovine. Ob izročitvi te zastave so se zeniški rudarji zavezali, da bodo letni plan dosegli 21 dni pred rokom. Da bodo to obveznost lahko izpolnili, nam pričajo rezultati prve dekadje julija, ko je rudnik izpolnil dekadni plan s 106 odstotki. Pet brigad je že izpolnilo letno plansko nalogo, nadaljnjih 31 brigad pa se bori za zadnje odstotke letnega plana.

Na slovesnem zborovanju so govorili tudi o ljudskem posojilu. Najboljši rudar Adžo Babanović se je zavezal, da bo vpisal 10.000 din ljudskega posojila. Takoj za njim je enako obveznost sprejel brigadir Ljubomir Stojković. Visoke zneske so prijaviili tudi drugi rudarji. Muharem Trušić, ki je izpolnil svoj letni plan, pa se je zavezal, da bo vpisal 30.000 din.

„VESELI TEATER“ je odprl vrata

Ljubljana, 14. julija. Sinoci so prišli na svoj račun tisti, ki se radi nasmejejo. Novoustanovljeni »Veseli teater« pod vodstvom Boža Podkrajška, ki je hkrati tudi konferencier, je imel v razprodanem opernem gledališču svojo prvo predstavo. Vedro razpoložena publika je po vrsti navdušeno nagrajevala ansambel, ki je brez odmora v nekaj več kot 90 minutah stresal med gledalci dobro voljo. Dovtipni, deloma tudi satirični program, so izvajali znani gledališki igralci in pevci, Ježek in seveda orkester. Spored se je odvijal brez zastoja, prav po varietetskemu, tako da ga je moči primerjati s podobnimi ustanovami v velikih mestih. Kvaliteta, ta podajanja je bila na dostojni višini, čeprav se je rahlo občutila nervoznost nastopajočih, kar ob premieri ni nič nenavadnega, zlasti če pomislimo, da je bil ves program naštudiran v zelo kratkem času.

Nova raziskovalna dela v premogovnem revirju Senovo

Rudniška sola v senovškem revirju vyvaja 52 bodočih rudarjev. V solt imajo vajenci teoretični pouk v šolskih jamah in rovih, ki jih sami kopljejo, pa se pri delu usposablajo. V minulnem šolskem letu je vsak drugi dan sodelovalo po 30 vajencev tudi pri raziskovalnih in pripravljalnih delih na področju Srebotnega, da bodo v senovškem premogovniku lahko začeli kopati premog v novih jamah. Vajenci so lani in letos opravili velik del raziskovalnih in pripravljalnih del na področju Srebotnega, letos pa bodo sodelovali pri novih raziskovalnih in pripravljalnih delih za izkop še neizkoriščenih slojev premoga na Dobravi pri Velikem Kamnu. Z otvoritvijo novih jaskov bodo v rudniku Senovo precej povečali proizvodnjo premoga.

VREME
Napoved za soboto: Pretežno oblačno s krajevnimi padavinami. Temperatura ponoči do 20°C, čez dan 20°C.

POLOŽAJ NA KOREJI

MESTO ČUNGČU ZASEDENO

Tokio, 13. jul. (APP.) Severnokorejske sile v vzhodnem delu Južne Koreje so prebile južnokorejsko fronto na treh mestih. Ena severnokorejska divizija je zavzela Čungču, ki ima okrog 50.000 prebivalcev. Druga severna divizija je prekorčila na istem delu fronto reko Han.

Tokio, 12. jul. (Reuter) Severnokorejske sile, ki pridirajo z močno obojeznimi tankovskimi predhodnicami, so ogrozile danes reko Kum, na kateri so se utrdele ameriške sile. Na vzhodnem delu fronte, kjer so južnokorejske enote, so severnokorejske sile prodrele 8 do 16 km. V Mac Arthurjevem štabu opozarjajo na to, da lahko severnokorejske sile izvedejo pritisk na fronto ter izvrše obkroževanje ali širše obkoljevanje.

Po vesteh iz Tokia so pripravile ameriške sile načrte za izpraznitve začasne prestolnice Tačžona v primeru, ako bodo okrepitve preseljene, oziroma če bodo prispele prepozno.

Predstavniki Mac Arthurjevega generalnega štaba je izjavil, da so severnokorejske sile danes pritisnile na vse dolžini fronte v ameriškem odseku in da so z boka napadle južnokorejske položaje na kraju, kjer se južnokorejske sile spajajo z ameriškimi.

Ameriško in avstralsko letalstvo je včeraj v več napadih na severnokorejske položaje v 225 krajih uničilo 38 severnokorejskih tankov, 83 kamionov, 5 tovornih vagonov in več motornih vozil.

Glavno poveljstvo severnokorejskih čet poroča o obkoljevanju in uničenju

Pokažite svojo miroljubnost na naših mejah

Nadaljevanje s 1. strani

področij, politike, ki je na račun priznanja sile prezirala interese naprednega človeštva.

So pa še druge stvari, ki tudi nepoučenemu človeku bijejo v oči. Med tem, ko se po vsej Vzhodni Evropi zbirajo ljudje na nesfeta zborovanja za mir, ko s teh zborovanj pošiljajo miroljubne resolucije, ko morajo ljudje — hoteč nehoč — podpisovati stockholmski poziv, vnaša informbirojska propaganda po vsej Bolgariji, Madžarski in Rumuniji vzdušje nemira in vojne psihoze. V istem času, ko se morajo ljudje sprostiti v miru, se vzhodni Evrope v smeri zahodne meje motorizirane enote v polni bojni opremi s topovi, samoleti itd; v romunskem obmejnem področju, ki leži nasproti Jugoslaviji, so uvedli apolični urovi; se dalje pa so štiri na Madžarskem, kjer so po sovjetskem zgledu preseljevanje krimskih Tatarov in nekaterih kavkaskih narodov v Sibirijo začeli z množičnim izseljevanjem prebivalstva — predvsem pripadnikov jugoslovanske narodne manjšine — iz obmejnih področij. Vse to svrnostne ukrepe pa spremlja nebrzdno hujskanje informbirojskega časopisja proti Jugoslaviji, ki iz članke in govorov raznih živkovov, Parkasov, Zaharijadsov, Enverjev, Hodž in ostale družine črpa navodila za razbijanje sovinske mrzine proti Jugoslovanom in vsemu, kar je jugoslovanskega.

Zato ni nič čudnega, da se je sedanja borba za mir znašla pred očmi napredne javnosti v dokaj kompromitiranem položaju in da vzbujajo pri ljudeh namore vere — malodušje, namore zaupanja — preplah.

Po vseh izkušnjah, ki jih imamo Jugoslovanci v avtoriji stockholmskega poziva, ni nič čudnega, če naši ljudje na to akcijo informbirojske propagande gledajo kot na brezvestno burko in na taktiziranje, s katerim hočejo nekateri za blagor svojih sebičnih višjih ciljev speljati na nevarno pot gorčice miroljubnosti človeštva. Ko s svojimi očmi spremljamo vojaške demonstracije ob naših mejah, nam ni do besedičenja o miru, kajti kdo izmed nas more po vsem tem še verjeti v stockholmsko-moskovsko — abesede, besede, besede. Mi smo za stockholmsko resolucijo, smo proti atomski bombi in za resničen mir. Toda dajte nam stockholmsko resolucijo ne samo na papirju, temveč na naših mejah, v praksi pokažite, da ste za mir — pa ne bo nobena druga država nabrala toliko iskrenih in poštenih podpisov.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Madžarski vlačilec za sovjetsko rečno mornarico

Budimpešta, 13. jul. (Tanjug). Zvečelo se je, da so organi sovjetske oblasti 10. julija odvlekli iz Madžarske novorojenega vlačilca, ki je imel 800 kg. Preden so remorker odvlekli, so ga morali madžarski delavci prebravati in napisati nanj novo ime »Harkova«. Ko so bile vse tehnične priprave gotove, je bil madžarski vlačilec na slovesen način izročen v uporabo sovjetski rečni mornarici.

United Press poroča, da je bil imenovan za poveljnika ameriških suhozemskih sil na Koreji general Walker, bivši poveljnik ameriške VIII. armade. Walker se je med drugo svetovno vojno odlikoval pri bojih v Franciji, kjer je osvobodil Metz.

Reuter poroča, da je kanadski ministristvo za zunanje zadeve Laster Pearson izjavil na tiskovni konferenci, da

ameriškega bataljona južno od Cuna-na. Ameriška letala so poskušala ovirati to akcijo severnokorejskih čet ter so odvrnili številne bombe. Med operacijami sta bili sestreljeni dve ameriški letali. Enote severnokorejske armade so odbile napade ameriških letal na vzhodni obali Koreje. Na vseh frontah se nadaljuje hitro napredovanje proti jugu navzile odporu ameriških sil v zraku in na kopnem.

Associated Press poroča, da je severnokorejski ministristvo za zunanje zadeve poslalo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov Trygve Lieju brzojavko, v kateri je rečeno, da se drže severnokorejske sile ženevske konvencije o ravnanju s civilnimi in vojaškimi ujetniki. Ta odgovor, ki ga je prinesla radijska postaja Fenjang, je odgovor severnokorejske vlade na poziv Trygve Lieja, naj vojskujoci se stranki v Koreji storita vse, kar je mogoče, da bi humanizirali vojno.

Reuter poroča, da je kanadski ministristvo za zunanje zadeve Laster Pearson izjavil na tiskovni konferenci, da

Koroški otroci pridejo k nam na počitnice

Celovec, 13. julija (Tanjug). Skupina 180 dečkov in deklic iz Slovenske Koroške odide v nedeljo 16. julija v Jugoslavijo na počitnice v Tolmin in na Susak. V kratkem odpotuje v Jugoslavijo tudi druga skupina otrok iz Slovenske Koroške.

Avstrijski kominformovci so si na vse načine prizadevali, da bi onemogočili prigrabljanje in odhod teh otrok v Jugoslavijo. Glasilo KP Avstrije za Koroško »Volkswille« je neklikokrat prineslo zmišljene vesti o življenju v Jugoslaviji in hotelo tako preplašiti starše, ki so prigrabili svoje otroke za počitnice. Posebno vneto so širili takšne izmišljene vesti posamezni funkcionarji KP Avstrije za Koroško. Izvajali so tudi pritisk na družine, katerih člani so bili nekoč pripadniki KP Avstrije, in jih na različne načine spreprečevali, da ni treba otrok pošiljati v Jugoslavijo. Vendar pa so vsa prizadevanja kominformovcev ostala brez uspeha. Najboljši dokaz za to je, da je v prvi skupini, ki se odpravi,

ljudje na pot v Jugoslavijo, več kot 50 malih Avstrijev, dečkov in deklic. — Več avstrijskih staršev je prigrabilo svoje otroke tudi za drugo skupino, ki odide v Jugoslavijo avgusta.

Delovna brigada iz jugoslovanske cone STO v Novi Gorici

Koper, 13. jul. (Tanjug). Danes je odpotovala iz Kopra druga mladinska delovna brigada jugoslovanske cone STO, ki bo sodelovala pri graditvi Nove Gorice. Po enomesnem delu bodo člani brigade obiskali večje število industrijskih in turističnih središč v Sloveniji.

V Kopru se pripravljajo za odhod tudi mladinska delovna brigada, ki bo delala pri graditvi Novega Beograda. Ta brigada šteje 150 Hrvatov in Italijanov in bo krenila na pot, brž ko se vrne trikotar udarna brigada, ki sedaj dela pri graditvi Novega Beograda.

Nerednosti v bolgarskem Rdečem križu

Sofija, 13. jul. (Tanjug). Na predlog bolgarske kontrolne komisije so bili odstranjeni iz glavnega odbora bolgarskega Rdečega križa in kaznovani z javnim ukorom dr. Ljuben Račev, predsednik BRK, prof. Dragomir Mačev, odgovoren za finančno poslovanje. Milan Sestanova, načelnik finančnega knjigovodstva in Georgij Gospodinov.

Pleven dobil zaupnico

Pariz, 13. julija. Narodna skupščina je danes izrekla zaupnico predsedniku nove francoske vlade René Plevenu s 335 proti 226 glasovom.

Izpraznitev Makronisosa

Atene, 13. jul. (APP) Danes so začeli definitivno izpraznjevati koncentracijsko taborišče na otoku Makronisosu, kamor so med državljansko vojno grški monarhisti poslali demokratske državljane in partizane. Deportiranci bodo poslani na neki otok v Egejskem morju, kjer so ugodnejše razmere.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Madžarski vlačilec za sovjetsko rečno mornarico

Budimpešta, 13. jul. (Tanjug). Zvečelo se je, da so organi sovjetske oblasti 10. julija odvlekli iz Madžarske novorojenega vlačilca, ki je imel 800 kg. Preden so remorker odvlekli, so ga morali madžarski delavci prebravati in napisati nanj novo ime »Harkova«. Ko so bile vse tehnične priprave gotove, je bil madžarski vlačilec na slovesen način izročen v uporabo sovjetski rečni mornarici.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Madžarski vlačilec za sovjetsko rečno mornarico

Budimpešta, 13. jul. (Tanjug). Zvečelo se je, da so organi sovjetske oblasti 10. julija odvlekli iz Madžarske novorojenega vlačilca, ki je imel 800 kg. Preden so remorker odvlekli, so ga morali madžarski delavci prebravati in napisati nanj novo ime »Harkova«. Ko so bile vse tehnične priprave gotove, je bil madžarski vlačilec na slovesen način izročen v uporabo sovjetski rečni mornarici.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

bodo v nekaj dneh trije kanadski rusilci zapustili pristanišče Pearl Harbour in odpluli v korojske vode. Te rusilce bodo porabili izključno za obrambo obale Južne Koreje in ne bodo križarili v vodah okrog Formoze. Na koncu je pristavil, da kanadska vlada za sedaj ne bo pošiljala Južni Koreji druge pomoči.

Associated Press poroča, da je severnokorejski ministristvo za zunanje zadeve poslalo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov Trygve Lieju brzojavko, v kateri je rečeno, da se drže severnokorejske sile ženevske konvencije o ravnanju s civilnimi in vojaškimi ujetniki. Ta odgovor, ki ga je prinesla radijska postaja Fenjang, je odgovor severnokorejske vlade na poziv Trygve Lieja, naj vojskujoci se stranki v Koreji storita vse, kar je mogoče, da bi humanizirali vojno.

Koroški otroci pridejo k nam na počitnice

Celovec, 13. julija (Tanjug). Skupina 180 dečkov in deklic iz Slovenske Koroške odide v nedeljo 16. julija v Jugoslavijo na počitnice v Tolmin in na Susak. V kratkem odpotuje v Jugoslavijo tudi druga skupina otrok iz Slovenske Koroške.

Avstrijski kominformovci so si na vse načine prizadevali, da bi onemogočili prigrabljanje in odhod teh otrok v Jugoslavijo. Glasilo KP Avstrije za Koroško »Volkswille« je neklikokrat prineslo zmišljene vesti o življenju v Jugoslaviji in hotelo tako preplašiti starše, ki so prigrabili svoje otroke za počitnice. Posebno vneto so širili takšne izmišljene vesti posamezni funkcionarji KP Avstrije za Koroško. Izvajali so tudi pritisk na družine, katerih člani so bili nekoč pripadniki KP Avstrije, in jih na različne načine spreprečevali, da ni treba otrok pošiljati v Jugoslavijo. Vendar pa so vsa prizadevanja kominformovcev ostala brez uspeha. Najboljši dokaz za to je, da je v prvi skupini, ki se odpravi,

ljudje na pot v Jugoslavijo, več kot 50 malih Avstrijev, dečkov in deklic. — Več avstrijskih staršev je prigrabilo svoje otroke tudi za drugo skupino, ki odide v Jugoslavijo avgusta.

Delovna brigada iz jugoslovanske cone STO v Novi Gorici

Koper, 13. jul. (Tanjug). Danes je odpotovala iz Kopra druga mladinska delovna brigada jugoslovanske cone STO, ki bo sodelovala pri graditvi Nove Gorice. Po enomesnem delu bodo člani brigade obiskali večje število industrijskih in turističnih središč v Sloveniji.

V Kopru se pripravljajo za odhod tudi mladinska delovna brigada, ki bo delala pri graditvi Novega Beograda. Ta brigada šteje 150 Hrvatov in Italijanov in bo krenila na pot, brž ko se vrne trikotar udarna brigada, ki sedaj dela pri graditvi Novega Beograda.

Nerednosti v bolgarskem Rdečem križu

Sofija, 13. jul. (Tanjug). Na predlog bolgarske kontrolne komisije so bili odstranjeni iz glavnega odbora bolgarskega Rdečega križa in kaznovani z javnim ukorom dr. Ljuben Račev, predsednik BRK, prof. Dragomir Mačev, odgovoren za finančno poslovanje. Milan Sestanova, načelnik finančnega knjigovodstva in Georgij Gospodinov.

Pleven dobil zaupnico

Pariz, 13. julija. Narodna skupščina je danes izrekla zaupnico predsedniku nove francoske vlade René Plevenu s 335 proti 226 glasovom.

Izpraznitev Makronisosa

Atene, 13. jul. (APP) Danes so začeli definitivno izpraznjevati koncentracijsko taborišče na otoku Makronisosu, kamor so med državljansko vojno grški monarhisti poslali demokratske državljane in partizane. Deportiranci bodo poslani na neki otok v Egejskem morju, kjer so ugodnejše razmere.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Madžarski vlačilec za sovjetsko rečno mornarico

Budimpešta, 13. jul. (Tanjug). Zvečelo se je, da so organi sovjetske oblasti 10. julija odvlekli iz Madžarske novorojenega vlačilca, ki je imel 800 kg. Preden so remorker odvlekli, so ga morali madžarski delavci prebravati in napisati nanj novo ime »Harkova«. Ko so bile vse tehnične priprave gotove, je bil madžarski vlačilec na slovesen način izročen v uporabo sovjetski rečni mornarici.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Madžarski vlačilec za sovjetsko rečno mornarico

Budimpešta, 13. jul. (Tanjug). Zvečelo se je, da so organi sovjetske oblasti 10. julija odvlekli iz Madžarske novorojenega vlačilca, ki je imel 800 kg. Preden so remorker odvlekli, so ga morali madžarski delavci prebravati in napisati nanj novo ime »Harkova«. Ko so bile vse tehnične priprave gotove, je bil madžarski vlačilec na slovesen način izročen v uporabo sovjetski rečni mornarici.

Češkoslovaški konzul v New Yorku zaprosil za azil

Washington, 13. julija (APP). Ameriško ministristvo za zunanje zadeve poroča, da je bivši generalni konzul Češkoslovaške v New Yorku Jan Kijevsky zaprosil ameriško vlado za azil. V pismu, ki ga je poslal ministristvu za zunanje zadeve, trdi Kijevsky, da bi bilo njegovo in njegove družine življenje v nevarnosti, če bi se vrnil domov.

Zakaj na ljubljanskem trgu ni sočivja

»Slovenski poročevalec« št. 150 in »Ljudska pravica« št. 161 sta priobčila članka, v katerih se trudita pojasniti potrošnikom mesca Ljubljane, zakaj na trgu ni dovolj krompirja in razne zelenjave. V teh člankih pa pisca potrošnikom nista razložila dejanskih vzrokov pomanjkanja zelenjave, nepreglednih vrst in upravicenega godrnjanja gospodinj. Iz objave v »Ljudski pravici« bi se lahko sklepalo, da je pomanjkanje krompirja in zelenjave zato, ker Ptuj in Gorica ne dobavljata zadosti tega blaga in ker potrošniki — uslužbenci trgovskih podjetij mesta Ljubljane nimajo razumevanja, da bi šli v Vršac (Banat) pripravljati zelenjavo za ljubljanski trg. Pisec se obrača na uslužbence podjetij, da se odzovejo za brigado za Vršac in kritizira organizacijo frontnih brigad v goriskem okraju, češ da Fronta ni pokrenila vse potrebno za obriranje sadja in zelenjave. Torej se pripisuje krivdavo za slabo založenost ljubljanskega trga trgovskim uslužbencem, ki niso odšli v Vršac ali kam drugam pripravljati zelenjavo, ter goriskim kmetom, ki v okviru Fronte ne dajejo dovolj pomoči pri nabiranju sadja in zelenjave. V članku pa ni naveden dejanski krivec, to so odgovorni organi, ki so bili dolžni o preskrbi ljubljanskega trga razmišljati in ukrepati vse leto. Napačno je v mesecu Juliju, ko je že prepozno in je trg prazen, iskati izhoda v brigadah, medtem ko se v času planiranja kmetijske proizvodnje ni skrbelo za pridelovanje ranega krompirja, zelenjave ter obnovo sadovnjakov. Tudi v bodoče v tem času ljubljanski trg ne bo mogel biti bolj založen, če se bo dopustilo, da ekonomije mesta Ljubljane, kmečke delovne zadruge v okolici Ljubljane in goriski kmetje sejejo žito in krmne rastline namesto zadostnih količin zelenjave. Kljub suši bi tudi v letošnjem Juliju lahko samo kmečke delovne zadruge in privatni kmetje v Ljubljani in ljubljanski okolici pridelali dovolj zelenjave za potrebe trga. Potrošniki bi nedvomno z razumevanjem pomagali pri proizvodnji zelenjave, če pa jim je odhajati v druge republike nabirati zelenjavo, medtem ko v samem mestu in okolici na raznih ekonomijah raste plevel ali žito namesto zelenjave. Tudi goriski kmet bi nedvomno skrbel za večjo proizvodnjo sadja in zelenjave, če bi imel zagotovljeno prehrano, ker pa tega ni bilo, je sejal žito za lastne potrebe. Ob vsem tem pa še monopol nad odkupi in birokratiziranje odkupnih cen v veliki meri ovira odkup in založenost trga. Nerazumljivo je, zakaj niso smela podjetja, ki imajo odgovornost za preskrbo Ljubljane, sama odkupovati na terenu blago, čeprav jim to uredba dovoljuje. Odkupna podjetja so že tako nedelavna (v Ljubljani, okolici, v Grosuplju) in ne skrbje za imeti večji odkup sadja in zelenjave, ker pa nimajo konkurence pri nakupu od proizvajalcev, je njihovo delo še slabše.

Poglejmo si podrobneje, zakaj na trgu ni krompirja. Podjetje »Sadje-zelenjava«, ki je odgovorno za preskrbo ljubljanskega trga, je v začetku leta sklenilo z različnimi dobavitelji pogodbe za 300 ton krompirja. Te pogodbe so bile pozneje razveljavljene, češ da se bo krompir dodeljati samo po dispozicijah. Res je podjetje prejelo dispozicije, toda brez krompirja. Ptuj bi moral dobaviti Ljubljani 10 vagonov ranega krompirja, toda do 11. julija je dobavil 9000 kg; iz Ljubljane-okolice bi moral priti na trg 20 vagonov krompirja, iz Grosuplja 10 in iz Gorice 25 vagonov. Iz okraja Grosuplje ni bilo dostavljeno od tega roka nič ranega krompirja, iz Gorice je malhina količina, se manj pa iz Ljubljane-okolice. Namesto, da bi do 31. junija prodali na ljubljanskem trgu 30 vagonov krompirja, so ga po podatkih »Sadje-zelenjava« prodali 38.926 kg. Čeprav bi podjetje lahko samo nabavilo nekaj krompirja v posameznih okrajih, mu to do zadnjega časa ni bilo dovoljeno. Zakaj tako, je težko najti odgovor, vsekakor pa zaradi skrajnega birokratizma in monopolizma v odkupni in tržni politiki. Tudi okrajji, ki so bili odgovorni za dobavo krompirja, niso del krivde, vendar ne v celoti. Kajti nemogoče jim je bilo odkupovati n. pr. prvi krompir v Ptujju po 2,06 din za kg, in v Gorici pa 4 din za kg po ve-

zanih cenah. Sele pozneje so se dvignile odkupne cene na 12 din; vendar se teh cen po izjavi podjetja »Sadje-zelenjava« odkupno podjetje v Gorici do 8. jul. še ni držalo. Razumljivo je, da so imeli zato nakupovalci iz Hrvaške pri odkupu več uspeha, tako za Reko v Gorici in druge predele Hrvaške v Ptujju. Kljub takemu stanju bi moralo »Sadje-zelenjava« in škodo ljubljanskih potrošnikov odposiljati rani krompir še na Golnik za preskrbo zdravilišča. Organ, ki je to odredil, gotovo ni razmišljal, da tudi v kranjskem okraju v nekaterih predelih uspeva rani krompir in verjetno se danes ne ve, da je v Kranju odkupno podjetje za sadje in zelenjavo, ki je odgovorno za preskrbo Golnika v večji meri kakor podjetje mesta Ljubljane. Tudi razne ekonomije mesta Ljubljane, kakor Jesenkovo, Cankarjevo na Verdu in rajonske ekonomije niso dobavljale takih količin krompirja, kakor bi jih morale glede na njihov namen in proizvodne možnosti. Prav tako je tudi s kmetijskimi zadruhami v Ljubljani, ki so sicer oddale nekaj količin, med njimi največ zadruga v Trnovem, vendar te količine nikakor niso bile zadostne.

Kar se tiče založenosti trga z drugimi vrstami zelenjave je stanje precej podobno. Na trgu je bila zelenjava (toliko casa, dokler so jo dobavljali iz Kopra, Gorice in delno od drugod. Sedaj, ko je v teh krajih zelenjava pošajla, ali je ni bilo več toliko, pa je na mah tudi na trgu nastalo pomanjkanje vseh vrst zelenjave. Vzrok je v tem, ker doma za preskrbo zelenjave ni bilo nič storjeno. Kmečka delovna zadruga na Dobravi po evidenci podjetja »Sadje-zelenjava« ni dala na trg nobene zelenjave. Tudi druge kmečke delovne zadruge so prispevale le minimalne količine. Položaj so skušali zboljšati s tem, da naj bi dobavljali zelenjavo okraj Ptuj in so res odhod prejeli 7 kg petršilja, 20 kg korenčaka ter nekaj druge zelenjave. Po podatkih »Sadje-zelenjava« je okraj Ljubljano-okolica prispeval na trg vsega le 15 kg češen in 9 kg jagod. Nedvomno je to porazno stanje, ki vzbuja upravičeno kritiko. Tako stanje pa je posledica forsiranja proizvodnje žit v mestu samem in premajhne skrbi za odkup in neposrednem zaledju mesta.

Z maljnim trdom bi se za ljubljanski trg na področju mesta lahko pridelalo dovolj petršilja in korenčaka in ne bi bilo tega potrebno iz Ptujja dovažati v kilogramih. Tudi paradižnik, kumar in fižola primanjkuje samo iz teh razlogov. Ekonomija na Jesenkovem n. pr. letos ni dala na trg nobenega stročnega fižola in enako ne državno posestvo Bokalce. Državno posestvo Bekalce je poslalo letos na trg 259 kg jedilne pese, kar je mnogo premalo glede na velikost tega posestva in njegove proizvodne možnosti, ekonomija Jesenkovo pa je dobavila 200 kg pese, čeprav jo mora dobaviti 10.000 kg. Zaradi takega gospodrenja je ljubljanski trg nezaložen in se

izhoda v nakupih blaga v drugih republikah. V tem trenutku je to dejansko edina rešitev, obnem pa seveda skrajno oportunistična in neziviljska. Nič čudnega ni, če so cene na ljubljanskem trgu visoke, kajti blago se dovažta sto in sto kilometrov daleč, namesto da bi ga pridelovali v bližnji okolici, kakor je bilo to nekoč in je bilo dovolj blaga na trgu samo iz okolice.

Vzrok takega stanja pri preskrbi s sadjem in zelenjavo v Ljubljani moramo torej iskati v nepravilno usmerjeni proizvodnji, ne pa v tem, da potrošniki nečejo v druge republike nabirati zelenjavo. Uspehi hrvaških nakupovalcev v naših krajih kažejo, da je lahko dobiti pridelke za trg, vendar je treba več trgovske elastičnosti, pa manj birokracije v določanju cen in monopoliziranju nakupa. Naloga vseh odgovornih organov in ustanov je poskrbeti, da se bo prihodnje leto dvignila proizvodnja zelenjave doma in planiralo pridelovanje zelenjave v vseh letnih časih. Edino zgodno spomladansko in zimsko zelenjavo ter južno sadje bo tudi v bodoče treba nabavljati v drugih krajih. Nadalje je treba omogočiti podjetjem, ki so dolžna oskrbovati ljubljanski trg, da lahko nakupujejo povsod, ker s semimi dispozicijami potrošnika ne moremo zadovoljiti.

Polno odgovornost za preskrbo ljubljanskega trga nosijo tudi ministristvo za državne nabave, ministristvo za trgovino in preskrbo ter ministristvo za kmetijstvo, ki morajo v bodoče svoj odnos do preskrbe glavnega mesta povsem spremeniti, posebno še, kar se tiče dajanja dispozicij, njihove realizacije in omogočanja svobodnega odkupa. Osnova uspešni preskrbi mora postati proizvodnja v kmečkih delovnih združbah, ekonomijah in privatnih gospodarstvih v mestu in bližnji okolici. Vsakršno porivanje ljudi v brigade za druge republike in preskrba iz oddaljenih rajonov pa mora odpasti, ker je to skrajno oportunistično in škodljivo za naše gospodarstvo.

KK

Partizanski pohod na parizanski tabor

ob 8. obletnici ustanovitve I. SNUUB »Toneta Tomšiča« v nedeljo 16. julija 1950 v Sostro, sporota Mestni odbor Zveze borcev v Ljubljani, da so za posamezne rajone določena zbirna mesta:

I. rajon: Ambrožev trg ob 6. uri zjutraj;

II. rajon: Osnovna šola, Spodnja Sliška, Gasliška ul. ob 6.30 uri;

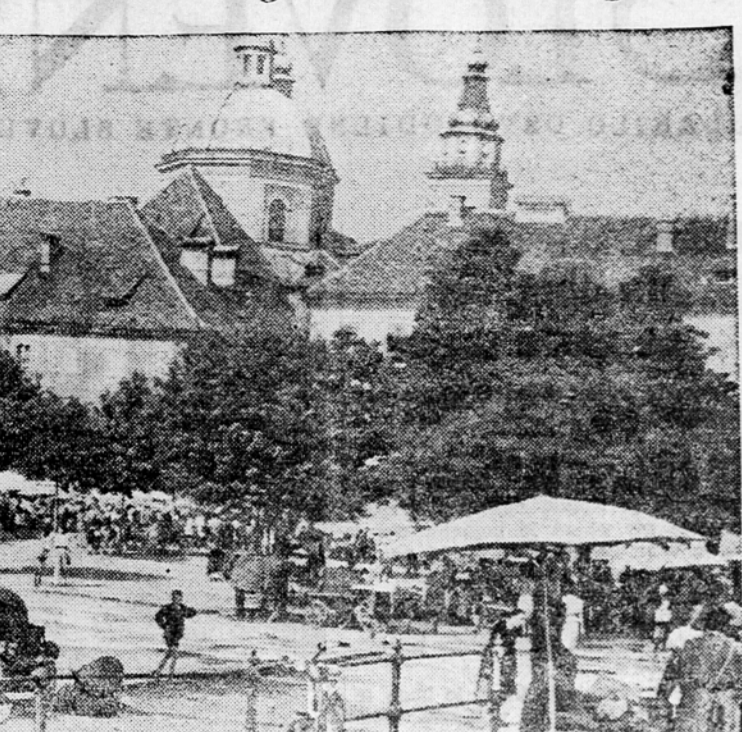
III. rajon: bivša gostilna Kregar v Stenani vasi ob 6.30 uri;

IV. rajon: pred Srednjo tehnično šolo Askerčeva ulica ob 5.30.

K številni udeležbi tovariškov vabimo zlasti obveznike predvojskih centrov, hkrati pa tudi vse članstvo Zveze borcev in ostalih množičnih organizacij v Ljubljani.

Ker bo na taboru kosilo iz partizanskega kotla, naj udeleženci vzamejo posodo s seboj.

MOZBENOV, Ljubljana

Na ljubljanskem trgu ni dovolj krompirja in razne zelenjave. V teh člankih pa pisca potrošnikom nista razložila dejanskih vzrokov pomanjkanja zelenjave, nepreglednih vrst in upravicenega godrnjanja gospodinj.

izhoda v nakupih blaga v drugih republikah. V tem trenutku je to dejansko edina rešitev, obnem pa seveda skrajno oportunistična in neziviljska. Nič čudnega ni, če so cene na ljubljanskem trgu visoke, kajti blago se dovažta sto in sto kilometrov daleč, namesto da bi ga pridelovali v bližnji okolici, kakor je bilo to nekoč in je bilo dovolj blaga na trgu samo iz okolice.

Vzrok takega stanja pri preskrbi s sadjem in zelenjavo v Ljubljani moramo torej iskati v nepravilno usmerjeni proizvodnji, ne pa v tem, da potrošniki nečejo v druge republike nabirati zelenjavo. Uspehi hrvaških nakupovalcev v naših krajih kažejo, da je lahko dobiti pridelke za trg, vendar je treba več trgovske elastičnosti, pa manj birokracije v določanju cen in monopoliziranju nakupa. Naloga vseh odgovornih organov in ustanov je poskrbeti, da se bo prihodnje leto dvignila proizvodnja zelenjave doma in planiralo pridelovanje zelenjave v vseh letnih časih. Edino zgodno spomladansko in zimsko zelenjavo ter južno sadje bo tudi v bodoče treba nabavljati v drugih krajih. Nadalje je treba omogočiti podjetjem, ki so dolžna oskrbovati ljubljanski trg, da lahko nakupujejo povs

